

GODS NIEUW BEGIN

Weest niet ontsteld. U zoekt Jezus van Nazareth de gekruiste. Hij is opgewekt! Hij is hier niet. Zie de plaats waar zij Hem gelegen hadden. Maar ga heen, zeg tegen zijn discipelen en Petrus dat Hij u voorgaat naar Galilea.

Markus 16, 1-8 (6 en 7) en Psalm 77 , 12-21

Gemeente van Christus, broeders en zusters,

Pasen is Gods nieuw begin. Jezus is Overwinnaar. Hel en dood zijn verslagen. Een nieuw begin. Feest vol blijdschap. Ook in onze weerbarstige werkelijkheid? Als relaties stuk zijn gegaan? Als je uitgerangeerd langs de snelweg van het leven ligt? Of als je gevangen zit om je geloof dat Jezus de Zoon van God is – zoals in veel moslimlanden. We lezen in het Markusevangelie. Dat is geschreven in een periode van verdrukking. In het eerste Paasbericht van Markus is het lege graf bewijs van Jezus' opstanding. Gods nieuw begin. Maar nog niet het eindpunt. Jezus is met zijn Kerk op weg naar de voltooiing van Gods Koninkrijk. Pasen is de onomkeerbare weg naar Pinksteren en Jezus' wederkomst.

Onomkeerbaar

Bij Markus is de kruisdood de kern in de levensbeschrijving van Jezus ¹. De dood en de lichamelijke opstanding van de

¹ Het Markusevangelie kan begrepen worden als levensbeschrijving en volgens de titel als Evangelie (Markus 1,1). Het heeft een apocalyptische strekking. Witherington III, B. (2001) *The Gospel of Mark. A Socio-Rhetorical Commentary* Eerdmans: Grand Rapids / Cambridge 6-9, 59-62 en 338-342 over de plaats van Markus 13 in dit evangelie. France, R.T. (2002) *The Gospel of Mark 4-6; 29-30; 32-33* Eerdmans: Grand Rapids / Cambridge. Ook Evans, C.A. (2003) Mark in J.D.G. Dunn &

hoofdpersoon als historisch hoogtepunt? In de tijd van Jezus' was dat even onmogelijk als voor ons vandaag. Ook Jezus' leerlingen maakten het aanvankelijk niet mee.

Shock

Alle evangelisten noemen het ongeloof van de discipelen. Niemand zo duidelijk als Markus. Pasen startte niet met *praise & worship*. Het was een shock. Drie vrouwen gaan naar het graf om Jezus te balsemen. In blind verdriet. Er is geen lichaam meer. Een engel werd de schrik van hun leven. Ze horen: *Jezus van Nazareth? Jullie zoeken de Gekruiste? Hij is opgewekt!* Liefdevol woord van God in hun rouw om Jezus, maar ze luisteren amper en horen niet dat Jezus zou voorgaan naar Galilea. Het lege graf was onheilsplek. Ze vluchtten en vertelden aanvankelijk helemaal niks.

Ongeloof

Ook de leerlingen geloofden de Paasgetuigen niet ². Alle evangelisten noemen de twijfel van Jezus' leerlingen bij de opstanding ³. Bij Markus valt dat extra op. Want Markus schrijft veel over zwakte van de discipelen met Petrus als bekendste voorbeeld ⁴. Discipelen zijn zeker voorbeelden van liefde en toewijding ⁵. Ze zien wel iets ⁶. Maar bij

J.W. Rogerson *Eerdmans Commentary on the Bible* Eerdmans: Grand Rapids / Cambridge 1065-1066 noemt Markus 13 als perspectief. Perrin, N. (2013) Gospel of Mark in J.B. Green (gen ed.) *Dictionary of Jesus and the Gospels* InterVarsity Press / Inter-Varsity Press: Downers Grove / Nottingham 554, 561-564 wijst op het exodusmotief in Markus.

² In 16, 11 en 13. De verzen 9-20 zijn later geschreven. Witherington III 42-49 en 416-418. France 670-674 en 685-688. Evans 1103. Perrin 558.

³ Matteüs 28, 17. Jezus' verwijt over daarover lees je in drie evangeliën. (Markus 16, 14. Lukas 24, 25-26 en 36-46. Johannes 20, 24-29).

⁴ Markus 14, 27-30 en 50-52. Over de relatie van Markus en Petrus als zijn zegsman: Witherington III 21-24. France 7-9. Perrin 558-559.

⁵ Markus 1, 18 en 20. Markus 2, 14 en 10, 28-30

Markus zijn ze vaker bang en ongelovig, ambitieus en bot: ze begrijpen Gods weg met Jezus niet ⁷. Maar daarmee stopt het niet. Ondanks de leugens van Gods tegenstander en ondanks de twijfel van leerlingen gaat het Evangelie door. Jezus' opstandingskracht blijkt ongebroken. Dit nieuw begin is de onomkeerbare beweging van de Geest.

Koninkrijksevangelie

Jezus de Gekruiste zoeken jullie? Dat was troostvol. Markus schrijft Koninkrijksevangelie. De Gekruiste is opgewekt. Maar wie is die Koning? Markus zegt vooral twee dingen van Jezus. Hij is Gods Zoon (1) en Hij is de Christus (2).

Zoon van God (1)

Hij is de Zoon van God. De eerste woorden van dit evangelie zijn: *Evangelie van Jezus Christus de Zoon van God* ⁸. Er is een intieme band tussen God en Jezus – tussen de Vader en de Zoon ⁹. In liefde verbonden. Drie keer in Markus lees je van Gods stem die deze relatie tussen God en Jezus zijn Zoon bevestigt ¹⁰. (1) Bij Jezus' doop in de Jordaan daalt de Geest op Hem en zegt een stem uit de hemel *U bent mijn geliefde Zoon in wie Ik mijn welbehagen heb* ¹¹. En (2) bij de verheerlijking op de berg is Jezus met Mozes en Elia. Dan klinkt een stem uit de wolk *Dit is mijn geliefde*

⁶ Markus 3, 14-15. Markus 4, 11. Markus 6, 12-13 en 30.

⁷ Markus 4, 40. Markus 6, 49-50. Markus 9, 34. Markus 10, 35-40. Markus 6, 52. Markus 7, 18. Markus 8, 14-21 en andere voorbeelden meer. Over dit thema bij Markus Witherington III 54-56 en 421-442 Appendix: Mark's Perspective on the Disciples. France 27-29

⁸ Markus 1,1. Jezus predikte zelf het Koninkrijk van God en riep op zijn Evangelie te geloven (Markus 1, 14-15).

⁹ Zie bijvoorbeeld ook Johannes 17.

¹⁰ C. Myers bij Witherington III 39

¹¹ Markus 1, 9-13 (11).

Zoon, luister naar Hem en even later zien Petrus, Jacobus en Johannes *niemand dan Jezus alleen*¹². (3) Tenslotte roept Jezus zelf met grote stem in uiterste verlatenheid *Mijn God, mijn God waarom hebt U mij verlaten?*¹³. Zo beleed Petrus Jezus als Gods Zoon en bij het kruis ook een romeins officier¹⁴.

Jezus van Nazareth de Gekruiste is opgewekt. Hoor Gods liefde in de stem van die hemelbode! God is in Jezus vlakbij. Je hoort dezelfde stem van de goede Herder als uit de hemel en vanaf het kruis van Jezus. Zo lief heeft God zijn Zoon dat Hij Hem voor ons allen heeft overgegeven. God heeft ons lief met dezelfde liefde als die Hij heeft voor zijn Zoon. Zo lief heeft God ook ons. Hoe zal Hij die zijn eigen Zoon niet heeft gespaard ons met Hem niet alles schenken?¹⁵.

Christus (2)

Ja dat doet Hij. Want Jezus is óók de gezalfde Mensenzoon. Koning van Israël zoals God dat bedoelt¹⁶. Rechtvaardig en zachtmoedig. Jezus alleen redt uit de macht van satan in vergeving en genezing¹⁷. Zo kenden die vrouwen Jezus. Ze hadden Hem lief. Dit koningschap gooit foute machten omver. Machten van geld of godsdienst, staatsmacht, persoonlijke ambitie of genot lopen er op stuk. Wie voor zichzelf gaat, moet het afleggen tegen deze liefde van God. Godsdienstige leiders en Romeins bestuur hadden zich tegen Gods liefde verzet tot in Jezus' dood. Nu Hij leeft, is de overwinning van Gods liefde definitief. Jezus is gezalfd

¹² Markus 9, 2-8 (7 en 8).

¹³ Markus 15, 34.

¹⁴ Markus 8, 29 en Matteüs 16, 16. Markus 15, 39.

¹⁵ Romeinen 8, 31-32.

¹⁶ Psalm 2, 72 en 110 en de lofliederen van Hanna in 1 Samuël 2, 1-10 en Maria in Lukas 1, 46-55.

¹⁷ Markus 2, 5. Markus 5, 34 en 36. Markus 9,24. Markus 10, 52.

om vastgelopen mensen te bevrijden uit de macht van het kwaad. De Messias wilde uit liefde de kruisdood sterven ¹⁸.

Koninkrijk van God

Zo kwam Gods Koninkrijk openlijk de wereld binnen. Tegelijk blijft het onder de schijn van het tegendeel óók verborgen. Je kent het zelf alléén door je persoonlijk en restloos aan God over te geven en zelf binnen te komen. Gods Koninkrijk wordt zichtbaar waar Gods genade in ons zichtbaar wordt. Dat je je zonde en schuld Hem belijdt en jij zelf negoden de deur uitzet. Telkens weer. Sterven aan je zelf. Zelfverloochening. De weg van sterven en opstaan met Jezus. Zoals een graankorrel alleen vrucht draagt als ze sterft. De vele tekenen en wonderen die juist Markus zo uitvoerig beschrijft zijn even zovele bewijzen van de kracht van Jezus' dood en opstanding. Jezus maakte dat zichtbaar in die vele tekenen en wonderen ¹⁹. Gods liefde in vergeving van zonden ²⁰. Zijn macht over ziekte en dood ²¹. Zijn overwinning op de vorst der duisternis ²². Het lege graf is onweerlegbaar teken dat Hij leeft. Zoek Hem niet waar Hij niet is. En zoek geen geluk buiten Jezus Christus om.

Geloof

¹⁸ Opvallend herkennen alleen demonen Jezus als Messias (Markus 1, 23-24 en 34. Markus 5, 7). Jezus wordt als Messias bespot (Markus 5, 40 en 15, 31). Hij maakt zichzelf bekend als Messias bij de intocht in Jeruzalem (Markus 11, 1) die de tempel zou afbreken en nieuw zou bouwen (Markus 11, 12-19. Markus 12, 10. Markus 14, 58 en Markus 15, 29). Hij noemt zichzelf de Mensenzoon (Markus 2, 10 en 28. Markus 8, 31 en 38. Markus 14, 61-62) en werd gevangen genomen en gekruist als Messias (Markus 15, 16-20 en 25-32). Zo is Hij opgewekt!

¹⁹ Witherington III 11-16. France 16-17.

²⁰ Markus 2, 1-12 en andere.

²¹ Markus 5, 21-42 en andere.

²² Markus 1, 13. Markus 1 21-26. Markus 5, 1-30. Markus 9, 14-29.

Geloof je dat? Durf je niet misschien? Zou je misschien wel zelf willen delen in het geheim van Gods Koninkrijk? Mis jij God misschien? Merk je nooit tekenen van Gods liefde en genade in je leven? Denk na. Toch niet? Ga dan biddend het Evangelie van Gods Koninkrijk lezen. Er zijn er vier. En laten getuigenissen van mensen in wie Jezus zichtbaar werd je inwinnen voor de Gekruiste en Opgestane Heer.

Bijvoorbeeld van moslimchristenen die door een visioen het Evangelie van Jezus de Zoon van God aanvaardden en een nieuw leven krijgen, bevrijd van vreemde machten. Of van christenen in de vervolgte Kerk die door Gods genade de moordenaars van hun geliefden leerden vergeven. God is er ook bij als je ziek bent. Als relaties stukbraken. Als jij onzeker bent, boos of moedeloos. De dood is verslagen. De macht van de vorst der duisternis is gebroken, maar nog niet uitgeschakeld. Satan zet alles op alles om ons bij God vandaan te houden. Laat je niet verleiden door nepgoden die veel beloven maar alles nemen²³. Satan liegt altijd. Maar de nederlaag moest hij incasseren: het graf is leeg. Zoals het spoor van God was weggewist toen Israël door de Rode Zee bevrijd was uit de macht van de wrede farao²⁴.

Overwinning

Gods nieuw begin is sterker dan destructieve krachten die achter de kruisdood van Jezus zaten. Die voor ons stierf leeft en regeert toe naar Gods eindoverwinning.

Stem vanuit verdrukking

Markus' eerste lezers leefden in de marge van het Romeinse Rijk. Waarschijnlijk in de stad Rome zelf. Vervolgelingen

²³ Markus 13, 5-6 en 21-23.

²⁴ Exodus 15 en Psalm 77, 12-21 (vers 20).

hadden al veel slachtoffers gemaakt onder Joden en Christenen. Markus schreef na de dood van Petrus en Paulus en met de dreigende verwoesting van Jeruzalem in 70 dichtbij²⁵. Zo is het Markusevangelie óók een stem uit de vervolgte Kerk. Net als de brieven van Petrus en Paulus²⁶. Daarom is het korte Paasbericht van Markus zo krachtig.

Pastoraal woord

God spreekt door een hemelbode: *Jezus van Nazareth zoeken jullie? De Gekruiste? Hij is opgewekt. Hij is hier niet. Zie de plaats waar ze Hem gelegd hadden.* Daar kun je mee je verder. Er zijn mooie getuigenissen uit de vervolgte Kerk. Maar óók verhalen van christenen die het niet vol konden houden. Jezus geneest – maar niet iedereen wordt beter. Toch leeft Jezus in ieder die gelooft en die de Heilige Geest ontving. Ook als je vaak bang bent, ongelovig, ambitieus of boos.

Jezus is de goede Herder

Hij is herder. *Hij gaat voor.* Dat doet een herder. Hij spreekt krachtige woorden. Voor discipelen. Voor Petrus en voor ons. Hij spreekt en als jij Hem gelooft, komt Gods liefde binnen²⁷. Markus geeft geen leerstellingen²⁸. Hij geeft levend Woord door dat ons reddend verbindt met Jezus de Zoon van God. De Herder liet zich om onze zonden slaan om als de Levende zijn gemeente te leiden²⁹.

Waar is Jezus?

²⁵ Evans 1065. France 35-41. Perrin 560-561. Witherington III 20-31.

²⁶ 1 Petrus 2, 19-25 en 4, 12-19 en Paulus die veel van zijn brieven vanuit gevangnissen schreef.

²⁷ Romeinen 5, 5 waar de Heilige Geest uitgestorte liefde van God heet.

²⁸ Evans 1065. France 15-20. Witherington III 9-16 en 56-59. Perrin 561/2 en 564

²⁹ Zoals Hij had gezegd volgens Markus 14, 27-28.

Daarom is Gods nieuw begin ook een vraag aan ons adres. Beweeg jij zelf al mee met Gods nieuwe begin? *Hij is hier niet* zei die engel. Waar dan wel? Ik geef vier korte antwoorden en vraag je om in elk geval één te onthouden.

(1) *In de overgave aan God.* Denk na. Leef jij biddend om altijd Jezus te mogen volgen? Niet? Dan beweeg je niet mee met Gods nieuw begin en de dag van de voltooiing wordt een rampdag voor je als dat zo blijft. Geef je hart aan God en ga Jezus uit liefde gehoorzaam volgen. Elke dag opnieuw.

(2) *In zijn Woord.* Jezus' opstanding is vervulling van Gods Woord. Ga in de Bijbel op zoek naar beloften als antwoord op jouw vragen. Je vindt Jezus in zijn eigen Woord.

(3) *In zijn gemeente.* Je vindt Jezus in zijn gemeente, voorpost van het Koninkrijk. Doe als de eerste christenen en vertel elkaar wat je van Jezus ontving. Door samen avondmaal te vieren, te zingen en te bidden en zo te ervaren dat Hij leeft.

(4) *In de navolging van Jezus.* Voor Jezus was de intieme liefde van zijn Vader prioriteit nummer één. Hij deed Gods Woord en redde zondaren. Hij was bij armen en mensen zonder rechten. Om Gods liefde zichtbaar te maken. Wie Jezus volgt leert hetzelfde. Opdat Jezus zichtbaar voor anderen omdat Hij als de Gekruiste is opgewekt en ons meeneemt in zijn beweging. De Heer is waarlijk opgestaan!

Amen

Nieuwegein

Pasen 2018

Voor vragen en reacties:

ds. Cor van Dis
Lierseschans 8 3432 ET Nieuwegein
06-36271048
cnvd@solcon.nl